

Veiligheid

Omgaan met elkaar en (sociale) veiligheid
op school

*Solide basis, toekomstgericht, veilige
leeromgeving*

2021-2022

Inhoud

1. Inleiding	blz. 3
2. Sociaal emotionele ontwikkeling	blz. 4-5
3. Schoolafspraken over veiligheid	blz. 5-9
4. Overige zaken die bijdragen aan de veiligheid van leerlingen, ouders en personeel	blz. 9-10
Bijlage 1: Afwegingsvragen meldcode kindermishandeling	blz. 11
Bijlage 2: Pestprotocol	blz.12-16

1. Inleiding

Medewerkers van De Vosseburcht vinden het van groot belang, dat de kinderen zich in onze school thuis voelen. We streven naar een prettige, ontspannen en open sfeer, waarin de kinderen zich gerespecteerd voelen en ervaren dat er voor iedereen, ongeacht capaciteiten en vaardigheden, de nodige belangstelling en aandacht is. Een dergelijke sfeer, ook wel pedagogisch klimaat genoemd, vormt een basisvoorwaarde voor het bereiken van goede onderwijsresultaten en een positieve ontwikkeling van kinderen. Belangrijk kenmerk binnen dit pedagogisch klimaat is dus een kindvriendelijke onderwijsomgeving, waarbij een gevoel van veiligheid en geborgenheid bij de kinderen de grondslag vormt.

Het komt voor dat ouders/verzorgers en school over bepaalde zaken van mening verschillen. Op onze school willen directie en leerkrachten met respect voor elkaars opvattingen zoeken naar een oplossing. We gaan ervan uit dat dit voor ouders/verzorgers net zo vanzelfsprekend is. Vandaar dat hoor en wederhoor van groot belang is binnen onze school. Het is vanzelfsprekend dat ouders/verzorgers op een goede en eerlijke wijze in gesprek blijven met de leerkracht(en) over hun opvattingen betreffende hun kind.

Intimideren of pestgedrag door medeleerlingen, personeel of ouders binnen de schoolorganisatie is ongewenst. Het is de taak van de school om aandacht te besteden aan het voorkomen van pesten / intimideren en als het toch voorkomt, dergelijk gedrag te beëindigen.

Veiligheid is niet alleen voor leerlingen van groot belang, maar ook voor personeel. Afspraken en protocollen dragen bij aan de veiligheid van leerlingen en personeel. Op De Vosseburcht zijn afspraken en protocollen aanwezig ten aanzien van veiligheid. Deze worden in dit beleidsstuk omschreven. Alle nieuwe medewerkers worden over de visie, de kernwaarden, de doelen, regels, afspraken en protocollen geïnformeerd.

2. Sociaal emotionele ontwikkeling

Visie

Alle kinderen zijn uniek, gelijkwaardig, maar niet gelijk. Kinderen ontwikkelen zich verschillend. Wij begeleiden de kinderen bij het leren en het omgaan met leeftijdsgenoten en volwassenen. Daarbij hanteren we een duidelijke structuur, vaste regels en afspraken en een pedagogisch klimaat gebaseerd op de drie basisbehoeften van een kind:

- **Relatie:** De school creëert een sfeer van acceptatie en vertrouwen. Daarbij is een persoonlijke relatie met de leerkracht, veiligheid en geborgenheid van belang. Kinderen gaan beter presteren als ze zich veilig en gewaardeerd voelen. Kinderen hebben respect voor zichzelf en anderen, waaronder andere overtuigingen en belevingen.
- **Competentie:** We creëren situaties waardoor de kinderen plezier in het schoolgaan, in het leren, in het samenwerken en in het samenspelen hebben. We laten ze ervaren dat ze iets kunnen en daarvoor gewaardeerd worden. We sluiten nauw aan bij hun mogelijkheden en zoeken met het kind naar de zone van de naaste ontwikkeling. Een uitdagende leeromgeving is hiervoor erg belangrijk.
- **Autonomie:** We nemen de kinderen serieus, accepteren ze zoals ze zijn en hechten veel waarde aan het zelfstandig kunnen functioneren. Kinderen leren niet alleen op school, maar ook thuis in het gezin en hun directe omgeving. We leren kinderen zelf beslissingen te nemen en hierop te reflecteren.

Methode sociaal emotionele vaardigheden

Op de Vosseburcht wordt gewerkt met de methode Kwink.

Kwink is een online methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL) voor groep 1 t/m 8 van het primair onderwijs. Inclusief burgerschap en mediawijsheid. Kwink biedt een doordacht SEL-programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Praktisch, leuk en altijd actueel. Gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep.

kwinkopschool.nl

Eén van de katernen binnen Kwink is het katern 'Bouw een groep in de Gouden Weken!' De eerste 6 weken van ieder schooljaar wordt er veel aandacht besteed aan groepsvorming en kennismaking. Dit door middel van samenwerkingsopdrachten, energizers, startgesprekken met ouders en kind en het opstellen van positieve groepsregels met de groep. Ook het voorbeeldgedrag van de leerkracht speelt een grote rol.

Na de kerstvakantie spreken we van de zilveren weken. Twee weken lang wordt de frequentie van energizers verhoogd en er wordt teruggeblikt op de eerste maanden van het schooljaar. Wat ging goed, wat vond je leuk, wat kan beter, hoe gaan we dat doen.

Voor meer informatie:

Bijleveld, B. (2019). *De Gouden Weken 2.0 Groepsvorming en ouderbetrokkenheid*. Eduforce.

Kwinkopschool.nl

Digitaal leerlingvolgsysteem voor alle leerlingen.

Om de sociale competentie van leerlingen te meten en te volgen en het onderwijs hierin goed op de leerlingen af te stemmen, nemen we 2 keer per jaar de Sociale Competentie Observatie Lijst (SCOL) van de CED-groep af. De SCOL is opgenomen in de toetskalender. De SCOL wordt afgenomen voor alle leerlingen. De leerling SCOL wordt 2 keer per jaar afgenomen in de groepen 6 t/m 8.

Monitoren van de sociale veiligheid en tevredenheid

We monitoren de sociale veiligheid en tevredenheid van leerlingen, ouders en medewerkers:

1. Onze school monitort de sociale veiligheidsbeleving en tevredenheid van leerlingen. We gebruiken hiervoor de vragenlijst tevredenheid en sociale veiligheid leerlingen van Vensters PO (afname via WMK). Jaarlijks wordt de vragenlijst voor het onderzoek naar leerling tevredenheid en sociale veiligheid afgenomen in de groepen 6, 7 en 8. De gegevens m.b.t. sociale veiligheid worden aangeleverd bij de inspectie.
2. Elke 2 jaar afname van de vragenlijst tevredenheid ouders. Elke 2 jaar afname van de vragenlijst tevredenheid medewerkers (WMK).

De resultaten van de vragenlijst over tevredenheid van leerlingen en tevredenheid ouders worden gepubliceerd op de website:

[Openbare Basisschool De Vosseburcht \(Leeuwarden\) | Scholen op de kaart](#)

3. Schoolafspraken

Elke school kent zijn eigen regels. Het gaat hierbij om afspraken waaraan leerlingen, ouders en medewerkers zich moeten houden, zodat we op een plezierige wijze met elkaar om kunnen gaan en incidenten en vervelende situaties kunnen worden voorkomen.

De schoolafspraken zijn verdeeld in schoolregels, pleinafspraken en groepsregels. Groepsregels zijn hieronder niet beschreven, omdat deze per klas kunnen verschillen, waarbij de schoolregels in acht worden genomen.

Schoolregels

- We lopen rustig in de school
- We begroeten elkaar aan het begin van de dag
- We luisteren naar elkaar
- We zijn aardig voor elkaar
- Samen houden we de school netjes
- We proberen het eerst zelf
- We lossen ruzies en problemen met woorden op

Pleinafspraken

Leerkrachten:

- Pleinwacht volgens pleinrooster.
- Indien nodig ondersteunen leerkrachten elkaar.
- Neem klachten van kinderen serieus en help de kinderen actief met het zoeken naar een oplossing.

Kinderen:

- Het gebruik van de pannakooi is volgens het rooster
- Je houdt je aan de afspraken m.b.t. het spelen in de verschillende zones
- Je gaat zorgvuldig om met de spelmaterialen. Je ruimt het materiaal op als je er niet meer mee speelt.
- Als een ander iets bij je doet dat je niet leuk vindt zeg je 'Stop, hou op'
- Als een ander tegen jou zegt 'Stop, hou op', dan stop je met het gedrag.

Toezicht

Alle medewerkers zijn betrokken in het toezicht op het gedrag van de kinderen gedurende schooltijd. De leerkrachten corrigeren het gedrag van de leerling waar nodig. Indien nodig wordt het incident gerapporteerd bij de groepsleerkracht, de intern begeleider of directie. Op het plein is toezicht tijdens de pauzes. Tijdens de pauzes zijn waar mogelijk 2 medewerkers op het plein.

Protocol 'Omgaan met elkaar'

Naast de school- en pleinregels hanteren wij het protocol 'Omgaan met elkaar'. Dit is een stappenplan voor toelating, interventies, schorsing en verwijdering.

Protocol pesten

Dit protocol heeft als doel het pesten in een zo vroeg mogelijk stadium te ondervangen en om te keren naar positief gedrag. (bijlage 2)

Agressie

Dit protocol heeft als doel een veilig klimaat te verschaffen voor medewerkers, leerlingen en ouders/verzorgers.

Fasen van gedrag en tips voor de leerkracht:

	Fase gedrag	Kenmerken	Doel + handelen leerkracht
7	Gewelddadig gedrag	Gooien vernielen van materialen, vechten, slaan, schoppen	Escalatie beëindigen <i>Instrueren zonder discussie</i> <i>Onveiligheid voorkomen</i>
6	Bedreigend gewelddadig gedrag	Dreigend en vijandig naar materialen of personen, uitdagen, lichamelijk contact zoeken	Escalatie voorkomen <i>Keuze bieden / (negeren)</i>
5	Bedreigend gedrag	Manipuleren, uiting van woede, schelden, neerkijken op anderen	Escalatie voorkomen <i>Begrenzen, onderhandelen,</i> <i>Keuze bieden / (negeren)</i>
4	Geagiteerd gedrag	Gespannen, zweten, concentratieverlies, eisen	Samenwerking zoeken

		stellen, doelloos, negatief taalgebruik, waakzaamheid	<i>Ruimte bieden binnen grenzen Afstand nemen</i>
3	Overassertief gedrag	Eigenbelang voorop, te zelfverzekerd, uitdrukkelijk aandacht vragen, geen belangstelling voor anderen	Samenwerking behouden <i>Spiegelen van gedrag, reflecteren, benoemen wat je ziet en oorzaak-gevolg aangeven</i>
2	Assertief gedrag	Balans, positief, vertrouwen, rekening houdend met anderen	Samenwerking <i>Ontplooiingsmogelijkheden bieden</i>
1	Subassertief gedrag	Onzeker, zacht praten, geen oogcontact, geen duidelijke mening	Samenwerking activeren <i>Motiveren en stimuleren</i>

Handelen door de medewerkers bij agressie bij kinderen

Het is belangrijk signalen te herkennen die kunnen wijzen op agressie om hier vervolgens op te anticiperen.

Als je met agressie te maken krijgt, probeer je weer een veilige situatie te laten ontstaan.

Voor de medewerkers van de Vosseburcht geldt het volgende:

Signaleren:

- Luister goed naar verbale uitingen die wijzen op frustratie en boosheid
- Kijk naar lichaamstaal, zoals dreigende gebaren

Handelen:

- Toon een rustige, zorgzame houding (rustig ademen, bewegen, stem laag, distantie)
- Communiceer duidelijk (neem de leiding, formuleer verwachtingen en geef Ik-boodschappen)
- Haal bij een agressief conflict de leerlingen uit elkaar
- Zorg eventueel voor een afkoelperiode
- Geef aandacht aan de agressie nadat de emoties zijn afgenomen
- Informeer de leerkracht van die leerling
- De leerkracht van de leerling handelt het incident af door rekening te houden met het kind als individu. Afhankelijk van de ernst van het incident overlegt de leerkracht met IB of directie
- De leerkracht zorgt er voor dat bij zware vormen van agressie altijd de ouders op de hoogte worden gebracht
- Indien na overleg met IB of directie besloten wordt het incident te registreren, gebeurt dit door de meest betrokken medewerker in het LAS Parnassys.
- De eigen leerkracht zorgt voor de opvang/afhandeling van het slachtoffer

De leerkracht:

Kinderen zijn verschillend en dat betekent dat we ook verschillende strategieën nodig hebben om op de juiste manier om te kunnen gaan met de agressie van leerlingen. Herhaling van agressief gedrag kan leiden tot aanpassing in de strategieën.

De leerkracht van de leerling met agressief gedrag heeft de meeste kijk op de behoefte van die leerling en zorgt daarom voor de juiste afhandeling van een conflict met agressie.

Belangrijk is dat de intern begeleider en/of directie op de hoogte is van de afhandeling en eventueel een aandeel heeft in de afhandeling.

Er kan gedacht worden aan:

- Het geven van een waarschuwing
- Een consequentie

Bij onderstaande wijze van afhandeling is de intern begeleider en/of directie betrokken:

- Een gesprek met ouders en kind met verslaglegging in het LAS Parnassys
- Het schrijven van een individueel plan op het gebied van dat gedrag
- Een contract opstellen met duidelijke gedragsafspraken en consequenties waarvan een afschrift in het dossier komt.

Protocol kindermishandeling

Kindermishandeling kan ernstige schade toebrengen aan de lichamelijke, psychische en sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Bij een vermoeden van lichamelijke mishandeling en verwaarlozing, psychische mishandeling en verwaarlozing en seksueel misbruik van kinderen zal de school actie ondernemen om de eventuele mishandeling te stoppen en de ontwikkeling van het kind, zoveel als dat mogelijk is, te herstellen.

Wij hanteren als school de stappen van de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling:

- Stap 1: signalen in kaart brengen
- Stap 2: overleggen met de intern begeleider en evt. (anoniem) Veilig Thuis
- Stap 3: het gesprek aangaan met het kind en/of de desbetreffende ouder(s)/verzorger(s)
- Stap 4: inschatting risico, aard en ernst van het geweld, de mishandeling of de verwaarlozing a.d.h.v. 5 afwegingsvragen (bijlage 1)
- Stap 5: zelf hulp organiseren of een melding doen. De melding wordt gedaan door de intern begeleider of de directie

E-mail en internetgebruik

Het protocol behandelt uitsluitend het e-mail en internetgebruik van onderwijspersoneel.

Aanvullend hierop worden op schoolniveau de volgende afspraken gemaakt met leerkrachten:

- Internet wordt gebruikt voor opbouwende educatieve doeleinden;
- Sites die door de leerkracht aan de leerling worden aangeboden worden eerst door de leerkracht bekeken;
- Er worden geen sites bekeken die niet aan de fatsoensnormen voldoen;
- Er wordt aan de leerlingen uitgelegd waarom zij bepaalde sites wel of niet mogen bekijken;
- De leerkracht draagt zorg voor een omgeving waarin leerlingen open kunnen vertellen wanneer zij op een ongewenste, onbedoelde site komen; het is meestal immers niet hun schuld;
- Regels en wetten met betrekking tot copyright worden in acht genomen;
- Informatie die terug te voeren is op leerlingen mag niet op het openbare deel van het net terechtkomen;
- Namen in combinatie met foto's van personen worden niet op het net gepubliceerd. Voor leerlingen geldt dat publicatie alleen na toestemming van de ouders mag

plaatsvinden. Ook voor het publiceren van individuele foto's wordt eerst toestemming gevraagd;

- Voor e-mail geldt ook het briefgeheim, maar op grond van hun pedagogische verantwoordelijkheid mogen leerkrachten e-mail van leerlingen bekijken.

Uiteraard komt het voor dat leerlingen gebruik maken van internet ter verrijking van het onderwijs.

Het is daarom verstandig met de leerlingen een aantal gedragsafspraken te maken:

- Zonder toestemming van de leerkracht wordt geen persoonlijke informatie doorgegeven op internet: namen, adressen en telefoonnummers;
- Vertel je leerkracht meteen als je informatie tegenkomt waardoor je je niet prettig voelt of waarvan je weet dat het niet hoort; houd je aan de afspraken, dan is niet jouw schuld dat je zulke informatie tegenkomt;
- Leg nooit verdere contacten met iemand zonder toestemming van je leraar;
- Verstuur bij e-mail berichten nooit foto's van jezelf of van anderen zonder toestemming van je leraar;
- Beantwoord nooit e-mail waarbij je je niet prettig voelt of waar dingen in staan waarvan je weet dat het niet hoort; het is niet jouw schuld dat je zulke berichten krijgt;
- Verstuur ook zelf dergelijke mailtjes niet;
- Spreek van tevoren met je leraar af wat je op internet wilt gaan doen;

Omgaan met mobiele telefoons

Mobiele telefoons worden tijdens schooltijd niet gebruikt, tenzij de leerkracht hier toestemming voor gegeven heeft. Als er tijdens schooltijd moet worden gebeld, dan vraagt de leerling toestemming om te bellen. Mobiele telefoons van leerlingen mogen i.v.m. de privacy, niet worden gebruikt voor het maken van foto's, films of geluidsopnamen.

4. Overige zaken die bijdragen aan de veiligheid van leerlingen, ouders en medewerkers

Ontruimingsplan

In ieder gebouw, dus ook in het schoolgebouw van de Vosseburcht, kunnen zich situaties voordoen die het noodzakelijk maken dat leerlingen, ouders, leerkrachten en overige aanwezigen het gebouw zo snel mogelijk moeten verlaten. Hierbij kan gedacht worden aan brand, wateroverlast, stormschade, bommelding, gaslekkages en in andere voorkomende gevallen.

Hiervoor is naast de genomen preventiemaatregelen een ontruimingsplan nodig. Voorwaarde voor een goede ontruiming is dat de opzet van dit plan bij alle medewerkers van de school bekend moet zijn.

Door middel van instructie en minimaal één jaarlijkse oefening zal dit ontruimingsplan aan de praktijk worden getoetst en zo nodig worden bijgesteld.

Bedrijfs Hulp Verlening (BHV)

In de school zijn BHV-ers. Er is een BHV-coördinator. De BHV-ers geven aanwijzingen aan medewerkers en kinderen bij calamiteiten, totdat de hulpdiensten gearriveerd zijn en de situatie wordt overgedragen. De BHV-ers kunnen noodzakelijke eerste hulp verrichten bij ongevallen. De BHV-ers zijn voor hun taak opgeleid en worden regelmatig getraind.

Toelichting:

- Het ontruimingsplan is bekend bij alle leerkrachten en medewerkers. Het ontruimingsplan is aanwezig in de groepsmap onder het hoofdstuk 'Veiligheid'.
- In elke ruimte is een vluchtroute zichtbaar opgehangen.
- Alle leden van het bedrijfshulpverleningsteam moeten het ontruimingsplan goed kennen.
- Alle medewerkers, stagiaires, leerlingen en ouders moeten opdrachten en aanwijzingen van de BHV-coördinator en het bedrijfshulpverleningsteam opvolgen.
- In situaties waarin niet is voorzien, zal naar bevinding van zaken moeten worden gehandeld.
- De directeur is verantwoordelijk voor de bedrijfshulpverleningsorganisatie in het gebouw, volgens de Arbowet artikel 15.

Klachten m.b.t. gedrag en veiligheid

Ouders kunnen met hun zorgen/klachten over gedrag van andere leerlingen t.a.v. hun zoon / dochter terecht bij de leerkracht. Waar nodig kan de leerkracht de intern begeleider of directie inschakelen. Voor vragen/klachten over een leerkracht kunnen ouders bij de directie terecht. De klachten worden besproken met de betreffende leerling/leerkracht. Indien nodig worden passende maatregelen genomen.

Contactpersoon/vertrouwenspersoon

Indien een klacht niet op schoolniveau kan worden opgelost, kan de contactpersoon van De Vosseburcht, Mw. Hester Dijkstra, u informeren over hoe om te gaan met een klacht. Een stap verder kunt u contact opnemen met één van de onafhankelijke, door het bestuur benoemde, vertrouwenspersonen. Zij treden voor u in overleg met het bevoegd gezag om te bemiddelen. Komen partijen niet tot afronding, dan kan een klacht worden voorgelegd aan de landelijke klachtencommissie. De klachtencommissie adviseert het bevoegd gezag. De afhandeling van klachten is vastgelegd in de klachtenregeling van Proloog. Verdere informatie over de klachtenregeling is te vinden de gezamenlijke informatiegids van De Vosseburcht en Proloog.

Verzekeringen

Proloog heeft een verzekering afgesloten voor leerlingen, onderwijspersoneel en medewerkers, waaronder ouders/verzorgers die in opdracht van de school activiteiten t.b.v. de school verrichten. Het gaat om een ongevallen-, reis- en aansprakelijkheidsverzekering.

Directie en/of intern begeleiders

Teamleden kunnen een beroep doen op de directie en/of intern begeleider van de school voor opvang van een leerling waarmee een conflict is ontstaan, hetzij bij een conflict tussen leerlingen, hetzij met een teamlid.

Bijlage 1

Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de meldcode voor het Onderwijs en Leerplicht

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag) leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school¹ of een ketenpartner² /ben ik als leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn.

Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren³ van de veiligheid van alle betrokkenen

Bijlage 2

Dit pestprotocol heeft de volgende doelstelling:

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig kunnen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen, we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Pesten op school

Helaas komt op bijna elke school pesten voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en serieus willen aanpakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als een probleem worden gezien door alle betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en ouders.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met alle kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen de regels worden vastgesteld.
- Als pesten zich voordoet moeten leerkrachten, in samenwerking met ouders dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Signalen van pesten kunnen zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren en negeren
- Buiten school opwachten, slaan, schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen
- Pesten via internet

Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

Hoe gaan wij op obs De Vosseburcht met pesten om:

- Een effectieve manier om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels met de leerlingen
- Aan het begin van elk schooljaar wordt er extra aandacht besteed aan de regels en afspraken van het pestprotocol
- Op school stellen we het onderwerp regelmatig aan de orde
- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep en aanpak van ruzies komen aan de orde. De lessen van Kwink zijn hierin belangrijk.
- Het voorbeeld van de leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest in een klimaat waar duidelijkheid is over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten; leerlingen en ouders wordt niet geaccepteerd

Belangrijke regels bij het hanteren van het pestprotocol

Regel 1

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van een leerkracht niet wordt opgevat als klikken.

Vanaf de kleutergroep brengen we dit de kinderen bij.

“Je mag niet klikken, maar..... als je gepest wordt of als je ruzie hebt met een ander en je komt er zelf niet uit, mag je hulp vragen aan de leerkracht. Dit is geen klikken”

Regel 2

Ook een medeleerling heeft de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3

Samenwerken zonder bemoeienissen.

School en gezin halen voordeel uit goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over zijn eigen grenzen. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Samen met de leerkracht wordt naar een oplossing gezocht en actie ondernomen.

Wat doen we als...

- De leerkracht brengt partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen de pesterijen op te lossen en nieuwe afspraken te maken

- Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een bestraffend gesprek met degene die pest
- Bij pestgedrag worden de ouders van pester en gepeste op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Leerkrachten en ouders proberen in goed overleg te komen tot een bevredigende oplossing
- Als de leerkracht het gevoel heeft te maken te hebben met een vorm van onderhuids pesten, stelt de leerkracht dit als een algemeen probleem aan de orde
- De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of een externe deskundige.

Hoe begeleiden we...

De gepeste leerling

- We tonen medeleven en luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest
- We gaan na hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten
- We laten de leerling inzien dat je soms ook op een andere manier kunt reageren
- We gaan na welke oplossing het kind zelf wil
- We benadrukken de sterke kanten van het kind
- We stimuleren het dat de leerling zich anders/beter opstelt
- Wij praten met de ouders van het kind en de ouders van de pester
- Wij plaatsen het kind niet in een uitzonderingspositie door het over te beschermen
- Wij schakelen indien nodig, in overleg met de ouders, hulp in, zoals sociale vaardigheidstraining/weerbaarheidstraining/GGD

De pester

- We praten met de pester en zoeken naar de reden van het pesten
- We laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste
- We laten inzien wat de positieve kanten van de gepeste zijn
- We schakelen in dien nodig, in overleg met de ouders hulp in
- We laten excuses aanbieden
- We spreken bij herhaling de pester er weer op aan

De grote groep

- We maken het probleem bespreekbaar in de groep
- We stimuleren dat de kinderen een eigen standpunt innemen en eventueel partij kiezen voor het gepeste kind
- We bespreken met de leerlingen dat meedoen met de pester het probleem meestal verergert
- We laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste
- We laten inzien welke positieve kanten de gepeste heeft
- We schakelen in dien nodig, in overleg met de ouders, externe hulp in

Consequenties

Mocht bovenstaande geen effect hebben op het gedrag van de pester dan neemt de leerkracht maatregelen:

Fase 1

- Time-out op een vast afgesproken plaats in school of op het plein
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- Een schriftelijke opdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Afspraken maken met de pester over gedragsverandering. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van elke week even kort aan de orde (gedurende een afgesproken periode)

Fase 2

- Nadrukkelijke aandacht en medewerking vragen aan de ouders om het probleem te beëindigen. School legt alle activiteiten vast.

Fase 3

- Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor worden gekozen deskundige hulp in te schakelen.

Fase 4

- Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor worden gekozen om de leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

Fase 5

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden (zie protocol schorsing en verwijdering).

Adviezen aan...

De ouders van de gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind
- Pesten kunt U het beste direct met de leerkracht bespreken
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt
- Stimuleer uw kind om naar de leerkracht te gaan

De ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat
- Raak niet in paniek; elk kind loopt de kans pester te worden

De ouders van alle kinderen:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- Houd rekening met de gevoelens van de ouders van het gepeste kind, maar ook van de ouders van de pester

- Stimuleer uw kind op een goede manier met andere kinderen om te gaan
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem het goede
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind voor anderen op te komen
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen